این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه توانستم نظم و انضباط را در ساعت تدریس حرفه و فن سال سوم راهنمایی در کلاس برقرار کنم؟

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

تقدیر و تشکر :

ضمن تشکر از خالق منان که فقط سزاوار اوست از افرادی که با تحمل زحمات زیاد مرا در این امر یاری کردند تشکر و قدردانی می نمایم .

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

فهرست مطالب

چکیده ۴
مقدمه ۵
توصیف مسئله و وضیت موجود ۵
گردآوری شواهد ۱ ..... ۱۰
تعریف مفاهیم و واژگان کلیدی ۱۰
یافته های علمی ۱۱
مشاهده ۱۴
پیشینه تحقیق: ۱۶
تجزیه وتحلیل و تفسیر داده ها ۱۸
ارائه راه حل های پیشنهادی وبررسی راه حل ها (شواهد ۲) ۳۴
منابع ۳۹

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

فقط برای مشاهده

چکیده

عده‌ای کنترل رفتار فراگیرندگان و تسلط بر عوامل رفتاری آنان را انضباط می نامند, برخی معتقدند؛ نظم و انظباط شامل هر نوع سازماندهی در محیط مدرسه و کلاس است، به نحوی که سبب افزایش یادگیری شود. پایبندی به ضابطه ها در یک گروه اجتماعی باعث تداوم آن می شود. انضباط، اخلاق کلاس درس است و بدون آن کلاس تبدیل به یک ازدحام یا غوغا می شود. (سی ام فلینگ، الیزابت پروس،۱۳۷۳ ، ص ۸۰)

در سال تحصیلی اخیر شاهد مسأله ی بی انضباطی بچه ها و مشکلات مدرسه که باعث آزار برخی همکاران می شد، بودم.

تقریباً هفته ای سه بار و هر هفته یکی از همکاران می نالید در حالی که از شدت عصبانیت گر گرفته بود از کلاسش وارد دفتر می شد و معمولاً هم از دانش آموزان کلاس سوم می نالیدند و آن ها را دانش آموزانی نفهم و بی انضباط می خوانند که به همه چیز توّجه دارند مگر درس و تکالیفشان و اینک آن ها هیچ

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

احساس مسئولیتی در قبال وظایف تحصیلی و مدرسه خود ندارند و تنها برای گذراندن وقت به مدرسه می آیند و هیچ ارزشی برای زحمات معلم هایشان قائل نیستند.

خوشبختانه با راه کارهایی که در این پژوهش هم به آنها پرداخته شده ، توانستم تا حد زیادی این رفتارها را کنترل کنم و مانع تکرار مجدد آنها توسط دانش آموزان گردم.

کلید واژه : بی انضباطی – حرفه و فن – سوم راهنمایی

فقط برای مشاهده

مقدمه

توصیف مسئله و وضیت موجود

اینجانب ..... ، دبیر حرفه و فن ، در سال ..... به استخدام رسمی آموزش و پرورش در آمدم . در حال حاضر با .....سال سابقه مشغول به کار در آموزش و پرورش و حرفه ی دبیری می باشم. سال های نخستین خدمتم را در روستاهای دور و نزدیک و همراه با دانش آموزانی گذراندم که اغلب دارای شخصیت های پر تحرک و در عین حال سر شار از فهم و نجابتی شایسته یک پسر ایرانی بودند شاید نحوه زندگی آن ها سبب شده بود بزرگتر از سن شان رفتار کنند. آن ها بچه هایی آرام و منضبط بودند و مشکلی برایم ایجاد

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

نمی کردند فقط به فکر درسشان بودن چون در خانه هایشان وظایف زیادی را باید انجام می دادند. پس در منزل فرصت کمتر می داشتند و سعی می کردند از همه لحظات کلاس برای برطرف کردن مشکلات درسی شان استفاده کنند . امادر این چند سال اخیر که بیشتر ساعات کاری را در شهر مشغول خدمت شدم، شاهد مسأله ی بی انضباطی بچه ها و مشکلات مدرسه که باعث آزار برخی همکاران می شد، بودم. من در مدرسه راهنمایی سیدجمال الدین اسدآبادی شهر فاضل آباد شهرستان علی آبادکتول، مشغول به کار شده ام و نسبت به دیگر مدارس که درس داشته ام کلاس هایی پر جمعیت دارد..

ساختمان آموزشگاه دارای نماز خانه کتابخانه وفضایی برای آزما یشگاه وکارگاه حرفه وفن که امکانات محدودی دارداختصاص یافته ودفتر آموزشگاه واتاق دفتری داری می باشد.اکثر دانش آموزان دارای وضعیت اقتصادی وفرهنگی متوسطی واغلب آنها در خانوادهای با باورهای دینی قوی رشد کرده اند.وطبق پرسشنامه ای که از والدین داشته ایم .بیشتر با مشکلات اقتصادی وخانوادگی دست وپنجه نرم می کردنددر عین حال تعدادی از والدین به لحاظ اجتماعی از رتبه خوبی برخوردار بودند.

البته من در مدارس پرجمعیت دیگری هم تدریس داشته ام که می توان گفت در آن مدارس هم این مشکل احساس می شد البته خود من از جهت برقراری ارتباط با بچه ها راحت هستم و مشکل چندانی نداشتم اما از تنش هایی که بین بچه ها و سایر معلمان ، مدیر و معاون و ... ایجاد می شد بسیار رنج می بردم تقریباً هفته ای سه بار و هر هفته یکی از همکاران می نالید در حالی که از شدت عصبانیت گر گرفته بود از کلاسش وارد دفتر می شد و معمولاً هم از دانش آموزان کلاس سوم می نالیدند و آن ها را دانش آموزانی نفهم و بی انضباط می خوانند که به همه چیز توّجه دارند مگر درس و تکالیفشان و اینک آن ها هیچ

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

احساس مسئولیتی در قبال وظایف تحصیلی و مدرسه خود ندارند و تنها برای گذراندن وقت به مدرسه می آیند و هیچ ارزشی برای زحمات معلم هایشان قائل نیستند.

من به آنها حق می دادم حضور چند دانش آموز اخلال گر باعث شده بود دیگران را تحت تاثر قرار داده با خود همراه سازند و بچه ها این کلاس مرا هم با وجود اینکه علاقه بسیار زیادی به بچه ها دارم و دوست دارم همیشه آن ها را شاد ببینم تا سرو صدا و حرف زشت زدن به یکدیگر ، تحریک کردند و نزدیک بود قانون مخصوص خودم را فراموش کنم اختیار و نفوذ اخلاقیم را رها کرده و وارد گود رقابت با آنها شدم اما به سرعت خودم را کنترل کردم و اجازه ندادم خشم و غصب بر من چیره شود و من هم به کسی توهین کنم و یا اینکه بخواهم کسی را تنبیه کنم وقتی محیط های آموزش مختلف را مقایسه می کردم مثل روز برایم روشن بودکه تفاوت رفتار و آرامش و انضباط و متقابلاً ارزشی که دانش آموزان برای خود قائل بودند مستقیماً در نحوه آموزش و یادگیری آنها مؤثر بود و امر آموزش و تسهیل می کرد و مهم تر اینکه در کلاس های منظم از زمانیکه با یکدیگر می گذراندیم لذّت می بردیم امّا امسال باید همیشه در یک حالت کاملاً هوشیار می بودم تا اینکه مشکلی پیش نیاید که مانع آموزش شود. خیلی خسته می شدم و جالب اینکه بچه ها همیشه نا آگاهانه سعی داشتند بلکه فرصتی پیدا کنند تا مساله ای ایجاد کرده و وقت کلاس را تلف کنند و من همیشه سعی می کردم حسن روابط را با آن ها حفظ کنم و آن ها را زیر نظر بگیرم . نمی گذاشتم موفق شوند و من گواه و مهر تائیدی بر محکومیت هایی باشم که به رفتار منفی بزرگترها نسبت می دهند به هر حال به سختی فشار بی انضباطی و به قول برخی همکاران بی ادبی و بی فرهنگی بچه ها را تحمل می کردم و بر خلاف خلقیاتی که داشتم و با بچه ها به شوخی طبعی و لطافت بر خورد می کردم

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

حالا باید خیلی با احتیاط رفتار کنم و سنگینی گذشت زمان را احساس می کردم که بسیار برایم ملال آور بود و می ترسیدم این حالت به بچه ها منتقل شود این مسأله بسیار فکرم را مشغول کرده و بود و تصمیم گرفتم با دیگر همکاران در این باره صحبت کنم با تعجب دیدم بیشتر آن ها اظهار می کنند دانش آموزان این کلاس را رها کنید این ها به هیچ وجه قابل کنترل نیستند باید برویم کلاس درسمان را بدهیم و خارج شویم به آن ها رو ندهید و خارج از حیطه درسی با آن ها صحبت نکنید که کارتان پس معرکه است آن ها معتقد بودند باید از روشی خشک استفاده کرد که بچه ها به خود اجازه ندهند کلاس را شلوغ کنند و یا اینکه از همان تدابیری استفاده کند که سعی دارند آن را ریشه کن کنند مثلاً برای اینکه سرو صدای بچه ها را آرام کنیم خودمان صدایمان را بلند کنیم و یا وقتی می خواهیم دعوایی را خاتمه دهیم از زور استفاده کنیم در مقابل بی ادبی دانش آموز بی ادب باشیم . اگر بد دهن است بد و بی راه بگوییم و قبل از همه اینها اینقدر خشن و خشک رفتار کنیم و مقررات سخت وضع کنیم که جرأت حرف زدن نداشته باشند .

اما آن ها به این توّجه نداشتند که با این روش های انعطاف ناپذیر آرامش را هم از خود و هم از بچه ها می گیرند و آن ها را به حضور در کلاس و مدرسه بی علاقه می کنند و در تمام زمان باید سنگینی نگاه تنفر آمیز بچه ها را تحمل کنند و بدون هیچ لذّتی از این ارتباط مقدس کلاس را به پایان برسانند.

به امید خداوند متعال برای بهبود نظم دانش آموزانم سعی شده با استفاده از درس طراحی مسائل یادگیری و اقدام پژوهی به پرسش های زیر پاسخی داده شود:

۱) چگونه می توانم با افزایش روحیه نظم در دانش آموزان اتلاف وقت در کلاس را کاهش دهم؟

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

۲)چگونه می توانم با ایجادانگیزه در دانش آموزان انضباط را در حین تدریس افزایش دهم؟

۳)چگونه می توانم با تغییر چیدمان کلاس و استفاده از روش های فعال انضباط را در حین تدریس افزایش دهم ؟

با توجه به آنچه گفته شد بر آن شدم با مشاهده مصاحبه پرسشنامه ومطالعه کتابها مقالات وسایت های مختلف دلایل بی انظباطی دانش آموزان پایه سوم راهنمایی را پیدا کنم وبرای بهبود آن اقدام نمایم.

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

گردآوری شواهد ۱

تعریف مفاهیم و واژگان کلیدی

چگونه: چه ،گونه،به دو معنا در فرهنگ معنی شده۱ از چه نوع در چه وضع ؟ ۲ ادات تعجب چه جور چطور ؟ (فرهنگ معین صفحه ۹۴۱جلد ۱)

می توانم : تواننده،توانا، توانسته، قدرت داشتن، توانایی داشتن ف(فرهنگ معین صفحه ۴۹۱)

انضباط: (مص ل)۱سامان شدن ، به نوا شدن ، خوب نگاه داشتن ، نظم داشتن ، ۲ سامان پذ یری، آراستگی، ۳پیروی کامل از دستورات نظامی (فرهنگ معین صفحه ۳۲۹جلد ۱)

دانش آموزان: ۱آنکه علم آموزد ۲(نو.)شاگرد دبیرستان(فرهنگ معین صفحه ۱۰۶۱جلد ۲)

سوم راهنمایی: هدایت،راهبری،(ص۷۳۰معین)دوره راهنمایی پس از دوره ابتدایی آغاز می شود ومرحله سوم آموزش همگانی به شمار میرود. طول مدت تحصیل در آن سه سال تعیین شده است ومعمولا گروه سنی

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

۱۱تا ۱۳ سال در ان تحصیل می کنند.www.aftabir.comکه در این تحقیق ۲۵ دانش آموز پسر ۱۳-۱۲ ساله هستند.

حرفه وفن: درسی است که در دوره راهنمایی تحصیلی در کلیه پایه ها در دو ساعت عملی و یک ساعت نظری تدریس می شود.

بهبود : به‌بودن, خوب‌بودن،به دو معنا در فرهنگ معنی شده ۱ - بهتری ترقی تدریجی . ۲ - عافیت سلامتی تندرستی. ٠ (فرهنگ معین صفحه ۴۷۶جلد ۱)

یافته های علمی

انضباط: از نظر معنای عبارتست از اعمال قواعد و مقرراتی که یادگیری را تسهیل می کند و اخلال در کلاس را به حداقل کاهش می دهد(صفوی/۱۳۸۳).

لوفرانسو(۱۹۹۱) معتقد است انضباط بدان دسته از اعمال معلم اطلاق می شود که مانع سرزدن رفتارهای از دانش آموز است که فعالیت کلاسی را مختل یا تهدید به اخلال می کند(صفوی به نقل از زمانی،۱۳۷۸).

به نظم و انضباط به عنوان روشی برای تعیین حدود، انتظارات و وظایف بیندیشید. (نشریه پیوند، فروردین ۸۵،

شماره ۳۱۸، ص ۳۱)

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

عده‌ای کنترل رفتار فراگیرندگان و تسلط بر عوامل رفتاری آنان را انضباط می نامند, برخی معتقدند؛ نظم و انظباط شامل هر نوع سازماندهی در محیط مدرسه و کلاس است، به نحوی که سبب افزایش یادگیری شود.

اصغری پور بی‌انضباطی را اینگونه تعریف می کند :«هر نوع رفتاری که از ارزش‌های پذیرفته شده جامعه به دور است (با توجه فرهنگ)و دارای تکرار شدت و مداومت است و در زمانها و مکانهای متعدد اتفاق می افتد و همچنین رفتاری است که با درماندگی و کاهش کارایی فرد همراه است».

ایزابل کلاک:«بی انضباطی را رفتاری می داند که از طرف تعدادی از دانش‌آموزان انجام می شود و مشکلاتی را برای فرد معلم به وجود می‌آورد و معلم را در راه رسیدن به هدف که ارتقای تحصیلی دانش‌آموزان است با مشکل روبرو می‌کند و مانع از پیشرفت کار تحصیلی می شود و رفتار آنان نا معقول و نا منظم است ».

پایبندی به ضابطه ها در یک گروه اجتماعی باعث تداوم آن می شود. انضباط، اخلاق کلاس درس است و بدون آن کلاس تبدیل به یک ازدحام یا غوغا می شود. (سی ام فلینگ، الیزابت پروس،۱۳۷۳ ، ص ۸۰)

انضباط در معانی مختلف اطاعت کورکورانه، تنبیه، محدودیت، نظم، قاعده و قانون استعمال می شود. توجه به مفهوم انضباط از لحاظ تربیتی برای مربیان ضروری به نظر می رسد زیرا یکی از مشکلات و مسائل مهم آموزش و پرورش در مدرسه انضباط و کلاس داری است. چون تا معلمی نتواند کلاس خود را خوب اداره کند هرگز نخواهد توانست چیزی یاد بدهد. بنابراین می توان گفت کلاسی که انضباط بر آن حکم فرماست کلاسی است که از یک عده دانش آموز که تابع انضباط باشند تشکیل یافته است. البته منظور از کلاس

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

درس با انضباط این نیست که تسلط و کنترل بر آن حکم فرما باشد زیرا اگر دانش آموزان ساکت و آرام بنشینند چیزی یاد نمی گیرند. (ماهنامه آموزشی، خبری، شماره ۱۷۵، ص ۱۶)

وقتی پای انضباط به میان می آید رفتارهای آرام بهتر از کلام موثر واقع می شود. همه شاگردان کلاس باید برای رشد مهارت های کلامی، آزادانه در یک بحث کنترل شده مشارکت داشته باشند. (انضباط بدون اشک، ردولف، پرل کاسل، ص ۴۶)

برخی مشکلات ساده انضباطی عبارتند از: دانش آموزی که به هنگام تدریس معلم، مداد خود را می تراشد وقوع نزاع میان دو دانش آموز، صحبت های مخل محیط کلاس درس، رد و بدل کردن کاغذهای یادداشت، بی اعتنایی به درخواست معلم، رابطه عناد آمیز بین گروه های دانش آموزی و (مدیریت کلاس درس، دکتر محمد نریمانی، صفحه ۳۴)

روشن است که مشکلات انضباطی موجب تعارض وکشمکش درونی اکثر والدین(بین دوشیوه سخت گیری واسانگیری می شود(زندی ۱۳۷۷ ص ۱۳) در خصوص مشکلات انضباطی در بعد آموزشی باید یادآورشد که دو مؤلفه اساسی برای ایجادنظم درفعالیت وفرایند یادگیری در کلاس،انضباط واموزش موثر وگیراست.(کریاکو۱۹۹۸،ص۵۵)

هدف انضباط از بین بردن آزادی نیست بلکه اعطای حداکثر آزادی در حدود تربیت به دانش آموز است. پس نوع انضباط بر حسب نوع یادگیری و از درسی به درس دیگر فرق می کند. چنانکه به عنوان مثال هرگاه دانش آموزان به نوشتن انشاء مشغولند یا به یک سخنرانی گوش می دهند باید کلاس آرام و ساکت باشد تا

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

نتیجه مطلوب بدست آید ولی اگر درس کارهای دستی باشد در این صورت انضباط شامل حرکت و سر و صدا خواهد بود و سکوت و آرامش جایز نیست.بهترین شیوه تسلط بر کلاس آن است که بر احترام متقابل بین معلم و دانش آموزان مبتنی باشد. به عبارت دیگر معلم باید در دل دانش آموزان نفوذ کند نه اینکه وسیله ی ارعاب باشد و چوب و فلک را نعمت بهشتی بداند (ماهنامه آموزشی، خبری، شماره ۱۷۵، ص ۱۶)

مشاهده

اولین جرقّه ای که باعث شد احساس کنم به یک سری اقدامات برای پیشگیری از رفتار های نامناسب نیاز است تا بتوانم دانش آموزان موفق تری داشته باشم مشاهده رفتار بچه ها بودکه از بدو ورود من به کلاس شروع می شد در ابتدا می بایست آن ها را تشویق می کردم که چیدمان کلاس را مرتب کنند چون آنها به محض ورود به کلاس روی نیمکت ها در هر جایی که قرار داشتند، می نشستند . در هنگام ورود معلم به کلاس تعداد کمی از بچه ها در جایشان نشسته بودند و بقیه یا در حال نوشتن روی تخته سیاه بودند و یا اینکه وسط کلاس در حال حرکت کردن و حتی دست زدن و پایکوبی بودند. و نماینده کلاس در حال داد زدن و به میز کوبیدن و بعضی وقت ها درگیری لفظی با بچه ها بود . که البته بعضی از تنش های که بین همکاران و بچه ها اتفاق می افتاد از همین جا شروع می شد که این رفتار ها را بی احترامی به خود می دانستند و همان ابتدای ساعت یا کار بچه ها به دفتر می کشید و یا به شدّت با آن ها برخورد می کردند ، بدین ترتیب محیط کلاس متشنّج می شد و این رفتار اصلاً شروع خوبی برای یک تدریس موفق نخواهد بود.

بچه ها در حین تدریس از اندک فرصتی که بدست می آورند استفاده می کردند تا با هم دربارۀ هر مطلبی صحبت کنند از مهمانی شب گذشته گرفته تا داستان ها و فیلم هایی که خوانده و دیده بودند. خلاصه مدام

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

در حال صحبت بودند.اگر هم صحبت غیر ممکن می شد برای هم نامه نگاری می کردند و با همکاری صمیمانه نامه ها را رد و بدل می کردند.

بعضی ها هم که مدام با هم در حال کشمکش بر سر جای دفتر و کتابشان روی میز بودند یا اینکه نیمکت را به پشت نفرات جلویی می کوبیدند . ساعت آخر هم که زیر میزهایشان یا داخل جا میزها پر از کاغذ و پوست تخمه و... بود .

تعدادی هم که مدام در حال نقاشی و خط خطی بودن حالا یا روی دفتر و کتاب خودشان یا نفرات کناری بعضی وقت ها باعث دعوا و سر و صدا می شد و یا اینکه روی میزهایشان هنرنمایی می کردند.

معمولاً سعی می کردم با رفتار جدّی و ترفند های معلّمی آن ها را به درس مشغول کنم و از بی نظمی آن ها پیشگیری کنم . به هر حال این برایم سخت بود تصمیم گرفتم بطور جدّی این مسأله را پیگیری و از علّت این بی نظمی هایی که ایجاد می کردند سر در بیاورم ین تعریف من خوشش آمده بود از من تشکر کرد و بعد گفت : ببخشید دیگر تکرار نمی شود حالا کلاس آماده شده بوسومن فرصت را برای انجام مصاحبه مناسب دیدم.

به جهت تسلط و شناخت بهتر مساله از روش پرسشنامه([۱] پیوست های شماره ۱ و شماره ۲ و شماره ۳) استفاده کردم و با توجه به پاسخهایی که دانش آموزان و اولیاء و معلمان به سوالات داده بودند برایم ثابت شد مشکلی که در مدرسه احساس کردم وجود دارد.

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

در این پرسش نامه ها راه هایی به منظور کاهش و یا حل مسئله ارائه شده بودکه دانش آموزان ، اولیاء و معلمان آنها را تا حدودی تایید کرده بودند.

فقط برای مشاهده

پیشینه تحقیق:

تحقیقی درمرکز تربیت معلم شهید بهشتی مشهد باموضوع:روش های افزایش انضباط در بین دانش آموزان دوره ی ابتدایی توسط اقای سعید ابراهیمی به راهنمایی آقای دکتر تلخابی دربهار ۸۷ صورت گرفته است.

راههایی پیشنهادی و نحوه استفاده از روش ها را نیزمورد بحث قرار داده است.با توجه به تحقیق "کانین "که مشکلات بی انضباطی را از اقدامات پیش‌گیرانه‌ی معلم می‌داند. راههای برای پیش‌گیری این عمل ارائه می شود. سپس علل بی‌انضباطی را بررسی کرده و راههایی برای کاهش این علل ارائه خواهد شد. برای برخورد با رفتارهای بی‌انضباطی و بی‌انضباطانه نیز باتوجه به دیدگاههای دانشمندان ،معلم ،مدرسه،دانش آموز و اجتماع

همچنین آقای حسین پیریایی در مقاله ای به بررسی اهمیت و ضرورت نظم و انضباط در کلاس روش تدریس مناسب راه ها و فنون ایجاد نظم کلاس و یا مدیریت کلاس ویژگی های رفتاری و اخلاقی یک

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

معلم و رابطه ی آن با ایجاد نظم کلاس پرداخته است . همچنین در این مقاله ضمن تبیین وتوضیح موارد ذکر شده و ارائه ی راه حل های کاربردی بر مبنای تئوری های علم تعلیم و تربیت در رابطه با موضوع مقاله ، در پایان پیشنهادهایی نیز براساس موضوع مهم مدیریت کلاس که همه ی معلمان و استادان دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی با آن درگیر می باشند ، ارائه کرده اند.

پایان‌نامه خانم مهین توکّلی با عنوان چگونه انضباط صحیح را در مدارس برقرار کنیم؟ به ارایه راهکارهای پیشنهادی تحقیق خود در مورد انضباط می پردازد.

علاوه برنظر ایشان در مورد کارکردهای اجتماعی انضباط، تأثیرات و پی‌آمدهای مثبت آن در زمینهء رشد شخصیت انسانها نیز از جمله موارد قابل توجه است.انضباط،رفتار انسان را کنترل و هدایت و رسیدن به اهداف فردی را تسهیل می‌کند.بدون انضباط،فعایتهای فرد شکل معیّنی ندارد و نیروی کارآمد او به هدر می‌رود.این مسئله،بخصوص در مورد کودکان و نوجوانان،که هنوز در زندگی شخصی و اجتماعی دانش و تجربهء کافی به دست نیاورده‌اند،محسوس است.در عین حال،یکی از ملموس‌ترین مسایلی که همواره در آموزش و پرورش مطرح است و ذهن معلمان را مشغول می‌دارد،مسئلهء برقراری انضباط در کلاس درس و اصلاح مشکلات رفتاری دانش‌آموزان است. «گزل»،روان‌شناس معروف عقیده دارد: «نخستین پانزده سال زندگی کودک به‌معنای واقعی سالهای اعمال انضباط و دیسیپلین است.زیرا رشد و نمو کودک در حقیقت فرآیند یادگیری انجام دادن کارهای صحیح در زمان درست،در مکان مناسب و درست و به‌گونه‌ای معنی‌دار است.کودکان آرزوی متحد شدن،منظم بودن،تربیت شدن یا انضباط خاص را در سر نمی‌پرورانند؛بلکه می‌خواهند آزاد باشند و برای خود تصمیم بگیرند و تحت هیچگونه نظم و انضباطی نباشند.»

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

تجزیه وتحلیل و تفسیر داده ها

پس از بررسی و دقت در شواهد و مطالعه کتاب های علمی مرتبط با مسأله موجود و همچنین بررسی مصاحبه هایی که طی جلسات متعدد با دانش آموزان همکاران و مدیر مدرسه داشتم عوامل موثر در بی انضباطی و رفتارهای نامناسب دانش آموزان را به ترتیب زیر تقسیم بندی کردم تا به این ترتیب بهتر بتوانم راه های رفع مشکلات را جستجو کنم.

۱- خانواده :

محیط خانواده والدین و بادوام ترین عامل در تکوین شخصیت کودکان نوجوان است. از جمله عواملی از سوی خانواده در رفتار نوجوانان تاثیر می گذارد:

۱) فضای روانی و عاطفی: ایجاد تعاملات روانی و عاطفی بین اعضای خانواده از جمله آموزش های مستقیم (اخلاقی، بهداشتی و ...) و آموزش های غیر مستقیم (همانند سازی و تقلید)

۲) شرایط ناسالم خانوادگی مانند طرد کودک، تنبیه شدید، انتظار نابجا از کودک و ...

۳) فقدان والدین عدم ثابت قوانین و معیارهای اخلاقی چنانچه در خانواده اصول اخلاقی معینی نباشد مشکلات رفتاری کودک وجود دارد

۴) ترتیب ولادت. (هنری وازینگو، ۱۳۷۵ ، صفحه ۸۹)

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

شاید بتوان گفت بزرگترین و موثرترین عامل در تعیین کیفیت رفتار کودکان، وضعیت زندگی و شرایط خانوادگی آنها است. مسلم است کودکانی که در معرض مستقیم اختلاف ها، تشنجات و تعارضات حاکم بر افراد خانواده قرار دارند، نمی توانند از شخصیت متعادل و سالمی برخوردار شوند. تحقیقات نشان داده است که جو متشنج و آلوده خانواده و کیفیت پاسخ های نامناسب والدین به بدرفتاری های کودکانشان، پیامدها و نتایج نامطلوبی را دربر داشته است. بطور کلی می توان گفت جو عاطفی حاکم بر خانواده و تجربیاتی که کودک از زندگی خانوادگی بدست می آورد، زمینه طرز تفکر، تکوین شخصیت و الگوهای رفتاری خوب و بد او را در آینده فراهم خواهد کرد (علیپورعلیرضاتوتکله کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی روزنامه اطلاعات (www.ettelaat.com .

خانواده به نوع فرهنگ حاکم بر آن ، نوع شغل ، مقدار در آمد ، جمعیت خانوادگی ، محل سکونت ، اندازه آن و... در انضباط و بی انضباطی نقش تعیین کننده دارد. برخی خانوده ها با سهل انگاری از تربیت فرزند غافل می شوند و برخی آنقدر سختگیری می کنند که او را وادار به طغیان می کنند و در برخی خانوده ها وجود محرومیت ها مثلا محرومیت از وجود پدر که باعث مشکلات فراوان و در مواردی پرخاشگری فرزندان و سرپیچی آن ها از دستورات مخصوصاً درخانواده های با نیازهای متفاوت می گردد و بدنبال این ، مشکلات اقتصادی و ناتوانی از تهیه وسایل مورد نیاز فرزندان در این خانوده ها سبب بروز عقده و حسادت و رفتارهای نامناسب بچه ها در مقابل دوستانشان می شود آن طور که من متوجه شدم بیکاری و فقرحاکم بر بعضی از خانواده ها بچه ها به شدت روحیه و جسم آن ها را تحت تأثیر قرار داده بود به نظر من پیامدهایی که مشکلات مالی بدنبال دارد بر دیگر ابعاد زندگی انسان تاثیر گذار می باشد همچنان که امام مجتبی (ع)

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

فرمود: آنکس که به فقر مبتلا شود ۴ مسئله بر او پیدا می آید: دریقیین او ضعف حاصل می شود. در عقل او نارسایی پدید می آید. در دین او سستی حاصل می شود و در آبروی او کمی و کاستی پدید می آید (بحار الانوار ـ چلد ۲ ـ صفحه ۴۷)

در صحبت هایی که با بچه ها داشتم بیشتر آن ها اظهار می داشتند والدین شان آنچنان غرق در مشکلات کاری و یا خانوادگی هستندکه آن ها را به فراموشی سپرده اند. بعضی هم اگر چه والدینشان روابط خوبی داشتند امّا بدلیل کثرت فعالیت اجتماعی و درگیری در خارج از خانواده فرصت چندانی برای توجه به نیازهای فرزندانشان نداشتند و گاه احساس گناه آنان در عدم رسیدگی به فرزندانشان باعث می شد فرزندشان را کاملاً آزاد بگذارند(نشریه پیوند ـ شماره ۳۶۴- بهمن ۱۳۸۸ – ص ۱۲) غافل از اینکه فرزند ثمره زندگی آنهاست و نتیجه ی سالها زحمت آنان ، در صورتیکه میوه درخت زندگیشان آفت بزند از بین خواهد رفت برخی از این بچه ها که مورد غفلت و مسامحه واقع شده بودند تمایل به سوء استفاده و بهر کشی دیگران داشتند که نتیجه آن چیزی جز درگیری در کلاس و مدرسه و نهایت آسیب های اجتماعی نبود. بعضی از آن طرف بام افتاده بودند و بالعکس برای نشان دادن توجه و عشق و محبت به فرزندشان بطور افراطی از آن ها حمایت می کنند و انرژی بیش از حد که ناشی از عدم رضایت از زندگی یا حرفه است را به تربیت فرزندان اختصاص می دهند. و یا اگر در دوران کودکی از چیزهایی محروم بوده اند سعی می کنند آن را برای نوجوانان خود فراهم کنند به هر حال ارزش خیلی زیادی برای فرزند خود قائل می شوند و بعضی هم آزاد گذاری افراطی را تنها روش برای نشان دادن عشق و محبت به فرزندشان می دانستند که نتیجه ای جز

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

عدم احساس مسئولیت ، بی ثباتی در مواجهه با سختی و انتظار اینکه دیگران باید همه امیال و آرزوهای او را برآورده کنند نداشت.

نکته دیگری که از صحبت با والدین بچه ها دستگیرم شد این بودکه برخی از آنان نمی توانستند در برابر خواسته نوجوانان شان نه بگویند و محدودیت مناسب برای رفتار آنان تعیین کنند و در وضع و استفاده از مقررات و انتظارات کافی و بسنده و در دادن بازخوردهای مناسب به تخلفات فرزندشان ناتوان اند و نمی خواهند در مقابل خواست فرزندشان سخت گیری کنند و باعث عکس العمل افراطی فرزند نسبت به رفتارهای افراطی والدین می شوند و نتیجه ی آن رفتارهای خود تخریب گرانه شدید نظر کج خلقی ، هیجان طلبی، سوء مصرف مواد ، بهره کشی و سوء استفاده از دیگران می شود با این اعتقاد که او محق است. به باور این بچه ها بدلیل برتری شان و اینکه شرایط خاص دارند (معمولاً از جانب خانوده القا شده که با استعداد و تیز هوش و غیر معمول اند) لازم می دانند با آن ها به صورت ویژه ای رفتار شود و در نهایت نقض قوانین وبی انضباطی در خانه و مدرسه ممکن است در این نوجوانان با این اعتقاد همراه شود که عدم اطاعت از قوانین یکی از حقوق خاص آن هاست.

عامل دیگری که موجب ناسازگاری رفتاری بچه ها بود عدم آگاهی خانوده ها از ویژگی های دوره بلوغ و عدم درک آن ها بود پسرها در سنین پایین تر به بلوغ می رسند و اتفاقاً محدودیت های بیشتری در موردشان اعمال می شود درصورتیکه به راهنمایی و حمایت بیشتری نیاز دارند والدین آن ها را تنها به حال خود رها می کنند درحالی که می بایست خانواده به ویژه مادران نقش حمایت کنندگی خود را دو چندان

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

کنند تا پسرانشان بتوانند با مشکلات ، ناراحتی ها و بحران های روحی ناشی از این دو مقابله و پایداری کنند (نشریه پیوند – تابستان ۱۳۸۵- شماره های ۳۲۱-۳۲۲-۳۲۳-ص۴۸)

نکته دیگری که در ارتباط با بچه ها متوجه شدم و ذهنم را به عنوان یک زن و یک مادر بسیار مشغول کرد و باعث شد یک سنگینی را درقلبم حس کنم. این بود که از تلقّی برخی از بچه ها که مشکل اخلاقی داشتند با بچه هایی که اخلاق سالم داشتند نسبت به مادرانشان متفاوت بود برخی مادرشان را فرشته صفت و شریف و مهربان می دانستند و برخی او را دیو صفت ، رذل و پست و ناتوان و بدیهی است این مادر نتوانسته بود روابط و انس و خلوص و صفای خود را به فرزندش نشان دهد و او را گرم بگیرد و یا در زمان تنبه و تشویق جنبه اخلاق و منطق را به او تفهیم کند تا فرزندش دریابد که در آن غرض شخصی مطرح نیست. به هر حال فرزندان آن ها در یک خلأ الگویی بزرگ شده بودند و نقش مدرسه و معلمان را در تربیت فرزندان دشوار ساخته بودند، در زندگی خانوادگی مایه اولیه لازم را به آن ها نداده و با پایه کجی که نهاده بودند احداث بنا در آن میسّر نمی نمود(دکتر علی قائمی – سازندگی و تربیت پسران – ۱۳۸۴ – ص۸۰) صحبت در باره ی عوامل موثر در رفتار بچه ها در ارتباط با خانواده بسیار زیاد است . امّا بطور کلی اکثر پدر و مادرها اطلاعات روانشناسی و تربیتی کمی دارند و از مهارت های اساسی از جمله هوش هیجانی غفلت می کنند که باعث ایجاد اختلال در سازگاری فرزندانشان با شرایط زندگی و ایجاد مشکلاتی در تعاملات اجتماعی ، سازگاری محیطی و عدم رعایت حقوق دیگران می شوند(نشریه ماهانه پیوند – شماره ۳۶۴- بهمن ۱۳۸۸ – ص ۲۱)

۲- دانش آموز

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

به نظر من یکی از مهمترین عواملی که باعث بروز برخی رفتارهای نامناسب در دانش آموزان بود و تأثیر آن در رفتار بچه ها غیر قابل تردید است نا آشنایی بچه ها به ویژگیهای دوران بلوغ و عدم مهارت مورد نیاز برای کنترل هیجانات حاکم بر این دوران است. پدیده بلوغ بسان زمین لرزه ای شدید وجود نوجوان را به حرکت در می آورد، استعدادش را شکوفا و فکرش را از حصار محسوسات بیرون می آورد و وارد جرگه امور انتزاعی می شود . قدرت تخیل در او رشد می کند ، درون گرا می شود ، احساس سر درگمی و بلاتکلیفی نسبت به آینده پیدا می کند، زود رنج می شود و با کمترین نا ملایمات تعادل روانی خود را از دست می دهد، عواطف ناپایدار دارد. زود خوشحال و هیجانی و به سرعت غمگین و محزون می گردد، قضاوت هایش عجولانه است و گاه به سمت هوس ها و غریزه ها می رود و احیاناً مرتکب خلاف می شود و با پا درمیانی وجدان تغییر جهت می دهد شدیداً میل به استقلال دارد گرچه تجربه لازم را ندارد آزادی می طلبد و از پند شنوی گریزان است و... این ها و ده ها نکته دیگر حقایقی است که بطور طبیعی در نوجوانان دیده می شود و نا آشنایی به آن ها سد بزرگی برای تربیت صحیح نوجوانان توسط والدین و مربیان ایجاد می کند و واقعاً رفتار با دنیا جامدات و عالم نباتات و حتی حیوانات از این همه پیچیدگی برخوردار نیست(ماهنامه آموزشی – تحلیلی و اطلاع رسانی معلم – دوره ۲۸ – بهمن ۱۳۸۸- شماره ۲۴۶-ص ۳۰). به هر حال نوجوانان در این دوره به دنبال اهداف کوتاه مدت هستند و هر چیزی که آنان را جذاب تر نشان دهد یا ظاهرشان را بهبود بخشد آزمایش می کنند(فاطمه کو پایه .- تغذیه در خانواده – پاییز ۸۶- ص ۹۷).و همین آزمایشات مکرر است که برای ما مشکل آفرین می شود.

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

عامل دیگری که رفتار بچه ها در کلاس نسبت به یکدیگر و یا در برابر معلم و... را تحت تأثیر قرار می دهد تا حدود زیادی محصول یادگیری آن هاست. آن ها به تدریج واکنش رفتاری خاصی را یادگرفته اند. به عبارت دیگر هر یک شیوه ی خاص رفتاری در برابر انتقاد دیگران دارند و عمدتاً برای یک محرّک بنیادی پاسخی ثابت دارند که بین آن ها رابطه بر قرار می کنند.

در حین صحبت با آن ها دریافتم که چون واکنش رفتاری که آن ها در مقابل والدین خود داشته اند نتایج دلخواه برایشان بدنبال داشته معمولا همان تجربه را تکرار می کنند و به این مهارت نرسیده اند که در موقعیت های مختلف واکنش مناسب بروز دهند.

بچه ها با رفتار خود واکنش های عاطفی و ادارکی خود را ابراز می کنند و رفتارشان زبان حال و احساسشان می باشد. آن ها به تدریج آموخته اند که چون چیزی را پرت می کنند باید ناراضی باشند. چون داد می زنند باید عصبانی باشند . به این ترتیب رفتار آن ها به این دور باطل کمک می کند و گاهی این رفتار های نادرست در ارتباط آنان با معلم ، همکلاسی ها و دیگران مشکل ایجاد می کند (دکتر هنری وایز ینگو – هیچ کس کامل نیست – ۱۳۷۵ – ص ۴۶)

علل دیگری که طی بررسی شواهد به آن پی بردم و در بروز رفتارهای نامناسب آن ها بسیار تأثیر گذار بود به ناراحتی های جسمی،روحی و روانی آن ها باز می گشت و اغلب مربوط به ناتوانی آن ها در حل و فصل مشکلاتشان در ارتباط با والدین، معلم عل و... در مدرسه و خا نه می شود . مثلاً یکی از بچه ها مرتب برای بیرون رفتن اجازه می خواست و نظم کلاس را به هم می ریخت ، بعد متوّجه شدم ناراحتی کلّیه داشته و

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

خجالت می کشیده هر دفعه بگوید به دستشویی نیاز دارد چون بچه ها می خندیدند و هر دفعه دلیلی می تراشیده که برای معلمان قابل قبول نبوده است...

برخی علاقه و انگیزه و انرژی لازم برای همراهی با جریان کلاس را نداشتند و می گفتند برخی درس ها و کلاس ها و شیوه های تدریس جذاب نیستند و سطح کلاس در حد انتظار دانش آموزان نیست ، کسل کننده است و حفظ کردن پیوسته مطالب و آزمون های مکرر آن ها راخسته کرده . اینکه آموزش ها فقط باید در چهار چوب طرح درس معلم و موضوع درسشان باشد شاکی بودند و می گفتند دوست دارند کلاس آزاد بادش و آن ها به پاسخ سوالاتی که دارند برسند امّا چون کلاس خسته کننده می شود شروع به نامه پراکنی به دوستان و انتقاد ازمعلم و آرزوی تمام شدن زمان کلاس را می کنند.

برخی دیگر هم که اصلاً در وادی درس و کلاس بیگانه بودند بی هدف و سردرگم و بی اعتنا به انتظارات معلم و قوانین و مقررات مدرسه و کلاس درس، این ها اغلب برای وقت گذرانی به مدرسه می آمدند. از آن دسته پسرانی بودندکه هدفشان از آمدن به مدرسه گذر زمان بود تا هنگامی که شاهزاده خیال شان با اسب سپید از راه برسد و آن هار ا با خود ببرد. و والدین آنها تنها برای اینکه پسراشان بیکار نباشد واز کوچه و خیابان جمع شود آن ها رابه مدرسه می فرستادند و هیچ تصمیم و برنامه ریزی برای ادامه تحصیل آنها نداشتند وبی نظمی ها و اختلالات زیادی در مدرسه وکلاس و در ارتباط با دوستانشان ایجاد می کردند. و اغلب آنها وضعیت درسی مناسب نداشتند و درس برایشان نامفهوم و غیر لازم بود ودر کلاس آرام و قرار نداشتند. بیشتر بچه ها برنامه ریزی برای مطالعه ، انجام تکالیف و سایر فعالیت های روزانه نداشتند. به همین دلیل از انجام تکالیف و کارهای ضروری غافل می شدند و همیشه مدت زمان کلاس صرف بازخواست

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

آن ها و گاهاً ایجاد تنش در کلاس می شد و دیده می شد چون تا دیر وقت بیدار مانده اند هنگام تدریس معلم چرت می زنند و کم خوابی دارند که البته در مورد برخی از آنها کم خوابی و خستگی مفرط به مشکلات و درگیریهای خانوادگی و مشکلات روانی آنان مربوط می شد که حتی خواب را از چشم آنان می ربود و یا اینکه به تکالیف زیاد و مشکل برخی همکاران مربوط می شد . که تا ساعت ها مجبور بودند در خانه به آن تکالیف مشغول باشند.

عامل دیگری که بسیار مرا رنج می داد تغذیه نامناسب بچه ها بود که باعث می شد بعلت گرسنگی و ضعف یا دل درد بودند، یا اینقدر بی توّجه و بی حال بودند که حس و حال را از ما هم می گرفتند و مجبور بودیم اول کلاس وقتی را به تغذیه آن ها اختصاص دهیم و این خود باعث از دست رفتن زمان می شد (http:rohnamaee.parsiblog.com/1400318.ntm

به هر حال تغذیه مناسب بچه ها باید بیشتر مورد توجه قرار می گرفت چون عقل سالم در بدن سالم است و مخصوصاً بچه ها که در سلن بلوغ هم هستند به دلیل رشد به آهن بیشتری نیاز دارند و مصرف نا کافی منابع غذایی حاوی آهن در این دوران منجر به کمبود آهن می شود و در صورت کم بودن منابع غذایی حاوی آهن در برنامه غذایی روزانه نوجوانان در این سنین در معرض خطر کمبود آهن و کم خونی ناشی از آن قرار می گیرند و عوارض ناشی از فقر آهن سبب بی تفاوتی ، خستگی و بی حسی ، کاهش قدرت یادگیری ، عدم تمایل به فعالیت های فیزیکی مثل ورزش می شود(نشر یه ماهنامه آموزش – تربیتی پیوند-تابستان ۱۳۸۵ – شماره ۳۲۱-۳۲۲-۳۲۳-ص ۱۰۹). و در عین حال دانش آموز روحیه شادبرای حضور موثر در کلاس را از دست می دهد و ایجاد اختلال می کند.البته مشکلات تغذیه بچه ها در مورد بعضی مربوط به

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

تصور بدنی آن ها می شد بعضی از بچه ها با وجود اینکه وزن و اندام مناسب داشتند یا حتی لاغر بودند اما تصور می کردند چاق هستند و برای رسیدن به تناسب اندام رژیم غذایی خود را دست کاری می کردند که عواقب منفی بدنبال داشت(فاطمه گوپایه ئیها – تغذیه در خانواده – ۱۳۸۶–ص ۹۴.) و البته درشتی یا ریزی دانش آموزان در کلاس به عنوان وسیله ای در دست دیگران برای ایجاد شلوغی در کلاس در می آمد و موجب ایجاد مشکل و برهم زدن نظم کلاس می شد.

یکی دیگر از عواملی که طی بررسی شواهد متوجه آن شدم افکار منفی دانش اموزان بود برخی از آنها هدف های دور و دراز آنچنانی انتخاب کرده بودن که دست یابی به آنها غیر ممکن بود آنچنان کمال طلب بودند و از اشتباه ترس داشتند که از انجام کارهایی که به آنان واگذار می کردیم طفره می رفتند و مسامحه کاری می کردند و کلاً از ترس تائید نشدن و بر ملاشدن نقطه ضعف شان از انجام کار صرف نظر می کردند و هیچ لذّتی از انجام فعالیت ها نمی بردند و امیدی به‌آینده نداشتند. گاهی خصوصیات روانی و اجتماعی و دوره سن خاص نوجوانی باعث می شد در برابر اقتدار معلم واکنش نشان دهند و در صدد دفاع از ارزش های خود و خانواده شان بر آید و تحت تاثیر این روحیه استقلال طلبی رفتارهایی بروز دهد که از نظر معلم و دیگران کج رفتاری و بی انضباطی به نظر آید.

فرزندان هر چه قدر بزرگ تر می شوند تاثیرپذیری آن ها از والدین کم تر و وابستگی آن ها به گروه همسالان بیشتر می گردد و رابطه عمودی والد –کودک جای خود را به رابطه افقی کودک – همسال می دهد تا جایی که در دوره نوجوانی تاحد بسیار زیادی تحت تاثیر گروه های همسالان قرار می گیرد و ممکن است تحت تأثیر فشار همسالان قرار گیرد و ممکن است برای انجام دادن کاری تشویق و ترغیب شود . اگر

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

این فشار و نیروی وارده در مسیر حرکت به سوی کمالات انسانی باشد مثبت و ارزشمند تلقی می شود و در غیر اینصورت تاثیر منفی دارد و نوجوان را به انواع نا بهنجاری های معمول در جامعه (دور شدن از کانون خانواده و پذیرش رفتارهای پرخطر) سوق می دهد(نشریه پیوند- فروردین ۱۳۸۵- شماره ۳۱۸ – ص ۳۱)

۳- محیط مدرسه

مدرسه جایی است که فرد می تواند بی انضباطی را در آن فراگیرد و یا اینکه محلی برای ابراز شخصیت نهفته خویش به صورت رفتار ناسازگار بیابد . برخی دانش آموزان در آن به آزمایش یافته های خام خویش در ارتباط با دوران نوجوانی می پردازند و در محیط آموزشگاه بی انضباطی را می توان در موارد مختلف مورد بررسی قرار داد از جمله رفتار و نگرش هریک از اولیای مدرسه اعم از مدیر ، ناظم، مستخدم و سرایدار می تواند عاملی بر بی انضباطی دانش آموز گردد. مثلاً بچه ها مطرح می کردند وقتی احساس می کنند روش های ظالمانه در مدیریت مدرسه و کلاس و در موارد مربوط به آنان وجود دارد . دست به اقداماتی می زنند و در دل سکوت در برابر آن به تلافی انتقام جویانه دست می زنند . یا به روش قهر آمیز اعتراض می کنند واگر اعتراض کردن خود تهدید آور باشد و پاسخ های غیر منصفانه در یافت کنند. فعالیت ها و تکالیف و وظایفی که به آن ها واگذار شده درست انجام نمی دهند. مخصوصاً در مقابل تبعیض و بی عدالتی هایی که توجیه می شوند به هیچ عنوان تحمل نمی کنند و به

روحیه شان زیان بیشتری وارد می کند که باعث طغیان آنان و یا سرخوردگی شان می گردد (آلبریت باندورا ـ نظریه یادگیری اجتماعی بهار ۱۳۷۲ ـ ص ۸۷).

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

در مواردی دیده می شود در نزد اولیای مدرسه آزادی عمل با بی نظمی و هرج و مرج اشتباه گرفته می شود و دانش آموزان را در چهارچوب خفه کننده ای قرار می دهد که امکان هر گونه ابتکار عمل را می گیرد و در محدودیت قرار می دهد وبا کمال تعجب برخی همکاران در مدرسه انضباط را با سخت گیری و خشن بودن یکی می دانند.

باتوجه به اینکه یکی از نیازهای اساسی کودکان این است که مورد توجه دیگران قرار بگیرند و چنانچه فضای فیزیکی کلاس مشوق ایجاد این حس در دانش آموزان باشد، بدون تردید از مسائل و مشکلات انضباطی بطور چشمگیر کاسته خواهد شد. (کتاب مدیریت کلاس درس، دکتر محمد نریمانی، توحید صیامی)

وضعیت میز و نیمکت اگر به اندازه و قد دانش آموز نباشد همچنین نوع چینش میزو صندلی ها و سالم بودن آن و سرما و گرمای کلاس و یا نبودن نور کافی که مطالعه کتاب و نگاه کردن به تخته از زاویه های مختلف را برای دانش آموز مشکل می کند و بالعکس تابش تند و مستقیم نور در کلاس نیز می تواند موثر باشد . همچنین صدا که در انتقال مفهوم به دانش آموز موثر است و می تواند به کلی در آموزش اختلال ایجاد کند. (ماهنامه آموزشی رشد معلم، دوره ۲۸، بهمن ۸۸، ص ۳۶) و البته یک کلاس با وسعت کم و دانش آموزان بیش از ظرفیت به اتوبوسی می ماند که در آن هر کس تلاش می کند خود را به نحوی آویزان کند تا با هر مشقتی به مقصد برسد.

فقدان مشاور در مدرسه نیز از جمله عوامل مهم موثر در بی انضباطی بچه ها بود چون خلائی در هدایت بچه ها به مسیر درست احساس می شود و بچه ها به کسی اعتماد نداشتند که بتوانند در مسائل شان راهنمایی شان کند و آموزش های لازم در این زمینه را بیاموزند.

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

همچنین عدم هماهنگی و همکاری لازم بین اولیای مدرسه و خانه مشکلات زندگی و حضور کمتر والدین برای شرکت در جلسات و مراسم و... در بی انضباطی موثر بود. چه بسا روش های تربیتی مناسب در هر دو نهاد باعث اثر بخشی هر دو در زمینه تربیت می گردد. و مدرسه برای اینکه بتواند روش تربیتی خانواده را در صورت درست بودن ادامه دهد و از باید و نباید هایی که خانواده ایجاد کرده آگاه شود و یا در صورت لزوم خانواده را با خود همراه سازد نیازمند برقراری تعامل با خانواده نیز می شود(نشریه پیوند ـ مهر ماه ۱۳۸۸ ـ شماره ۳۶ـ ص ۱۸)

معمولاً متون درسی جذابیتی برای دانش آموزان ندارد و باید در یک فرآیند پرفشار و اضطراب آور آن ها را به حافظه بسپارند و امتحان دهند . پس ناخود آگاه در برابر آن جبهه می گیرند و به اشکال مختلف عکس العمل نشان می دهند. مضطرب یا افسرده می شوند بازیگوشی و شیطنت می کنند، تمرد می کنند و قید تحصیل را می زنند(ماهنامه آموزش رشد معلم ـ دوره ۲۸ ـ بهمن ۱۳۸۸ـ شماره ۲۴۶ـ ص)

همچنین عدم هماهنگی و همکاری لازم بین اولیای مدرسه و خانه مشکلات زندگی و حضور کمتر والدین برای شرکت در جلسات و مراسم و ... در بی انضباطی موثر بود. مدرسه برای اینکه بتواند روش تربیتی خانواده را در صورت درست بودن ادامه دهد و از باید و نبایدهایی که خانواده کرده آگاه شود و یا در صورت لزوم خانواده را با خود همراه سازد، نیازمند برقراری تعامل با خانواده نیز می شود.

عدم جذابیت متون درسی و به خاطر سپاری آنها در یک فرآیند پر فشار و اضطراب باعث می شود ناخودآگاه در برابر آن جبهه گیرند، مضطرب یا افسرده می شوند، بازیگوشی و شیطنت می کنند، تمرد می کنند و قید تحصیل را می زنند. (مجید رشیدپور، ۱۳۸۱،ص۴۴)

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

۴- معلم

یکی دیگر از موارد بی انضباطی ، نگرش معلم در کلاس درس نسبت به دانش آموزان است اگر معلم نسبت به دانش آموز خاصی توجه بیش از حد نماید و یا اینکه دانش آموزی را از نظر عاطفی مورد توجه قرار ندهد، بهانه مناسب بدست او می دهد تا به شلوغی و آشوب در کلاس بپردازد توجه خاص معلم به عده ای باعث می شود دیگران از نظر افتاده و فراموش شوند و به شیطنت و بی انضباطی بپردازند. و یا اگرمعلم در تدریس خود مشکل علمی ، صدا، لهجه ، تیک و ادا ، قیافه ، و... داشته باشد بهترین وسیله سرگرمی دانش آموز می شود .

گاهی اوقات عدم تنوع در برنامه درسی و تدریس معلم موجب خستگی دانش آموزان می شود. در مواردی که تدریس معلم و محتوای برنامه درسی بیش از حد توانایی و استعداد دانش آموزان و یا برعکس بسیار ساده و ابتدایی باشد، موجبات خستگی آنها را فراهم خواهد کرد، نبود ارتباط مطالب درسی با تجربیات شاگردان، روشن نبودن اهداف یادگیری، عدم احساس نیاز به فراگیری مطلبی خاص، بی علاقگی دانش آموز به درس معین و غیره از عوامل دیگری است که علاوه بر خستگی در شاگردان، زمینه بی انضباطی آنها را نیز فراهم می آورند و این مسئله موجب مختل شدن جریان یادگیری در کلاس می شود.

برخی همکاران به جای رفتارهای پیشگیرانه همچون تحسین رفتار های خاص و علنی دانش آموزان که باعث ایجاد عزت نفس می گردد. از انتقادات علنی و کلی و روش های تنبیهی نا مناسب استفاده می کنند و از آنجا که تنبیه و بد رفتاری باهم در تقابل نیست به جای اینکه یکدیگر را خنثی کنند هم را تقویت می کنند و فقط باعث می شوند دانش آموز خاطی در انجام کارش محتاط تر شده در مخفی نگه داشتن آثار

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

جرمش مهارت بیشتر به دست آورد و تصمیم می گیرد دقت بیشتری در انجام کار نادرستش داشته باشد نه اینکه صادقتر و مسئول تر باشد.

بطور کلی برخوردهای نامناسب دانش آموزان و بی اطلاعی از روانشناسی تربیتی باعث طغیان بچه ها می شود گاهی مشخص نبودن روش کلاس باعث بی نظمی می شود و از آنجا که روش کار در کلاس های مختلف متفاوت است (مثلاً کلاس ورزش با دیگر کلاس ها) معلم هایی که قوانین کلاس خود را همان ابتدای سال مشخص نمی کنند به مشکل برخورد می کنند.

برخی معلم ها خیلی بی انگیزه و بی نشاط هستند و به معلمی همچون مشاغل دیگر می نگرند و یا از سر اضطرار به این شغل پناه آورده اند و یا چنان ذهنشان سرگرم مسائل خویش است که فقط می خواهند ساعات مدرسه را به سرعت پشت سر بگذارند سپس قطعاً توان اندشیدن به بچه ها و دنیای آن ها را ندارند و هر مسئله ساده و پیچیده ای بهانه ای برای بی رغبتی به کارشان می شود و چه بسا آنان را مانند دشمنانی در مقابل بچه ها قرار می دهد این ها تنها در شرایط آرمانی (بچه های سر به راه و درس خوان ، محیط مناسب مدرسه تا حقوق و مزایا و...) شاید تدریس برایشان آسان می باشد اما در شرایط سخت تاب و تحمل از دست می دهند، روحیه شاد بچه ها را سرکوب می کنند و بدون توجه به وضعیت و مشکلات روحی و جسمی دانش آموز برخوردهای محقر و نا کارآمد در پیش می گیرند که موجب جبهه گرفتن بچه ها علیه خود می شوند. البته فشار روانی حاکم بر روابط و محیط کار به این بی انگیزگی دامن می زنند و معمولاً به ضعیف بودن روابط همکاران و مدیر برمی گردد چرا که غالباً مدیریت از نظر مدیران صرفاً رعایت مقررات و نقطه نظرهای مندرج در آئین نامه ها و بخش نامه های اداری است و نادیده گرفتن روابط انسانی در مدیریت

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

آموزشی نوعی تخریب ارزش های معنوی است و بالندگی و خلاقیت مدارس را تحلیل می برد(مصطفی شریعتی رود سری ـ رشد ـ سال ۱۳۷۸ – صفحه ۲۴)

۵- اجتماع

هر چند عوامل اجتماعی به طور مستقیم در ایجاد نظم و بی نظمی دانش آموزان تاثیر ندارند اما بطور غیر مستقیم تاثیر شگرفی بر رفتار دانش آموزان دارند. این تأثیرات را می توان در شکل های گوناگون چون هنجارها ، قواعد و الگوهای رفتاری افراد، نگرش ها و عقاید دانش آموزان سرعت تغییرات زیاد و فشارهای متعدد اجتماعی و امثال آن مطالعه کرد.

عواملی چون بیکاری تحصیل کرده ها ، نگرش منفی مردم به تحصیل موجب یاس و نا امیدی دانش آموزان می شود و زمینه را برای رفتارهای نامناسب آنان فراهم می کند (مصطفی شریعتی رود سری ـ رشد ـ سال ۱۳۷۸ – صفحه ۲۴)

از سوی دیگر تراکم زنان و مردان و پسران و پسران در کوچه و خیابان ها که بیشتر جنبه‌ی اتلاف وقت دارد و این امر به دانش آموز ما به طور ناخواسته شیوه های اتلاف وقت و از بین رفتن روحیه مسئولیت پذیری را آموزش می دهد. همچنین نابرابر های اقتصادی و فرهنگی دانش آموزان که ناشی از نوع فرهنگ ، شغل ، جمعیت هر خانواده است که بر روی تربیت فرزندان تأثیر گذار بوده و این خود باعث از بین رفتن اعتماد به نفس آنان می گردد و عامل بسیار مهمی در ایجاد بی نظمی و رفتار پرخاشگری در دانش آموزان می شود و بدین ترتیب آنان از طریق این رفتارهای غلط خویش سعی در رفع این نابرابری ها می نمایند.

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

در اجتماع امروزی معمولاً انسان ها مسائل و مشکلات خود را بیشتر با جنگ و ستیزهای گوناگون، روابط خصمانه، زورگویی و حتی مسابقات خشن و غیره حل می کنند که نتیجه بد و مخرب آن روی رفتار و شخصیت کودکان و نوجوانان، اجتناب ناپذیر است. بنابراین چگونگی روند زندگی، نوع فرهنگ، آداب و رسوم و ارزش های حاکم بر جامعه، در شکل گیری رفتار دانش آموزان، تأثیر بسزایی خواهد داشت. (علیپورعلیرضاتوتکله کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی روزنامه اطلاعات (. www.ettelaat.

ارائه راه حل های پیشنهادی وبررسی راه حل ها (شواهد ۲)

نظر به همفکری ها و بررسی هایی که در مراحل پیش داشتم راه حل هایی به منظور افزایش روحیه انضباط در دانش آموزان کلاس سوم به عنوان راه حل موقت در نظر گرفتم..

۱-تاکید بر وقت شناسی معلم از این جهت که الگوی عملی خوبی برای دانش آموزان است. اگر چه نظم و انضباط تنها به موقع آمدن ورفتن نیست اما این خود جزء کلی انضباط محسوب می گردد و در واقع نظم شامل همه امور زندگی و برنامه های انسانی است و روحیه نظم را در خود بوجود آورند چرا که اگر این حقیقت جزء خصلت های آدمی نبود دگر دوری و نزدیکی برای او مفهومی نخواهد داشت و در صورت خلاف اگر منزلش به دیوار محل کارش و یا اداره اش چسبیده باشد باز با تاخیر ورود در محل کارش حاضر خواهد شد و این خود یک عیب بزرگ است و شخصیت آدم را به خطر می اندازد و کمالاتش نادیده گرفته می شود(مجید رشید پور ـ ۱۳۸۱ ـ صفحه ۱۴۷).

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

۲-صحبت با والدین دانش اموزان به منظور تبادل نظر در زمینه‌ی آموزش و تقویت روحیه‌ی نظم و مسئولیت پذیری فرزندان به منظور افزایش روحیه نظم در دانش آموزان . خانوده ها بنا بر فرهنگ و ذوق و سلیقه وبا توجه به اینکه سخت گیر باشند یا سهل انگار و یا آگاه به مسائل تعلیم و تربیت می توانند آثار تربیتی مثبت ویا منفی بر جای بگذارند.

۳- حقوق افراد در کلاس مشخص شده و همواره از این حقوق دفاع شود و بدین منظور قوانینی بر اساس حقوق دانش اموزان در کلاس با کمک خود آنها تعیین شود. و نصب این قوانین در کلاس تا در مواقع لزوم در دسترس باشد و بتوان به آن رجوع کرد. در یک فضای آموزشی مواردی وجود دارد که چانه زدن بر نمی دارد و باید بی کم و کاست اجرا شود و منعکس کننده نیازهای اولیه دانش آموز است این موارد همان حقوق افراد می باشد که به ما کمک می کند در برابر رفتار های نامناسب واکنش های منطقی نشان بدهیم و مدام مجبور نباشیم این جواب نیش دار را به دانش آموز بدهیم که : چون من می گم! و رعایت این حقوق باعث می شود برای آموزش رفتارهای مناسب به دانش آموز چهار چوب مشخص در اختیار داشته باشیم همچنین برای حمایت از حقوق دانش آموزان (امنیت ، یادگیری و برخورد عادلانه با آن ها) و برهمین اساس نکته مهم روشن کردن ارتباط بین حقوق و قوانین برای دانش اموزان است و در این صورت قوانین از نظر بچه ها عادلانه و پیروی کردن از آن آسان تر خواهد بود.(جوان امروز – ۴ قانون برقراری انضباط در کلاس شماره ۳۵۱۹ - مهر ۱۳۸۸ – ص ۲۸)

۴-در کلاس به دانش آموزان فرصت داده شود آزادانه بین رفتار مناسب و نامناسب اجتماعی هر کدام را بخواهند انتخاب کنند تا میزان مسئولیت پذیری آنان بالا رود و دانش آموز نتیجه هر کدام از انتخاب هایش

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

را ببینند . اگر دانش آموز آزاد باشد بین رفتار مناسب و نامناسب اجتماعی هر کدام را بخواهند انتخاب کند استقلال شخصیت پیدا می کند ، میزان مسئولیت پذیری او را بالا می برد ، خود را ارزشمند احساس می کند (هریس کلمز – ۱۳۷۵ – ص ۲۷)

۵-تاکید و تمرکز معلم بر کارش به عنوان یکی از آشکار ترین متغیر های موثر بر فرآیند یاددهی و یادگیری در کلاس این راه حل شامل تمام کارهایی می شود که معلم از شروع تا خاتمه کلاس باید به آن توجه کامل داشته باشد . تحقیقات نشان داده اند فعالیت هایی که به عنوان مقدمه یادگیری شناخته می شوند تاثیرات غیر قابل انکار را روی نتیجه یادگیری نیز می گذارند و شخصی از جریانات آموزشی بهتر از دیگر جریانات به ترقی و پیشرفت یادگیری کمک می کند . شروع خوب در جریانات آموزشی یک نمونه از این جریان است.۰(سی ام فلینگ ـ ۱۳۷۳ـ ص ۱۱۹)

۶-بکارگیری روش های نوین یاددهی و یادگیری به منظور تنوع روشهای تدریس و ایجاد علاقه و فعال نمودن و مشغول نگهداشتن دانش آموزان وداشتن آمادگی قبلی به طوری که مواد و وسایل آموزشی و نوع پرسش ها و فعالیت ها را از قبل آماده کنم این نکته بسیار مهم است که وسایل و ابزاری که به کار می بریم بشناسیم هیچ عاملی بیشتر از این دانش آموز را از معلم روگردان نمی کند که دریابد معلم بر کارش مسلط نیست و در صورتی که اطلاعات ناقص یا نادرست داده شود از آن به بعد هرچه بگوییم تردید خواهد کرد و همین ممکن است دست آویزی شود برای شیطنت و به هم ریختن نظم کلاس .

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

۷- برای هریک از دانش آموزان وظیفه ای مشخص کنم . آگاه باشیم که برخی ها آنقدر وظایفشان را با بی کفایتی انجام می دهند تا به این سعادت دست یابند که دیگران آن ها را کودن بدانند و از انجام برخی وظایف معاف کنند و به این صورت در کلاس احساس آسودگی خاطر کنند. برخی ممکن است آنقدر کند کارشان را انجام دهند تا معلم آن کار را از آنان گرفته و خود انجام دهد . برخی وانمود می کنند سخت در تلاشند می گویند ببینید چقدر زحمت کشیدم در حالیکه واقعاً کاری انجام نمی دهند. برخی هم کار را به نحوی ناقص انجام می دهند ، تظاهر می کنند موافق انجام فعالیت مورد نظر هستند و با وجود انجام قسمت اعظم کار واقعاً آن را به پایان نمی رسانند و ممکن است ما یا خود آن را تکمیل کنیم و یا به دیگری واگذارکنیم . ویا فراموشی، که نکته ای اساسی در آموزش مسئولیت پذیری است و باید تمهیداتی به کار بریم تا از فراموشی بچه ها کاسته شود.(هریس کلمز-۱۳۷۵ ـ ص ۴۶) به هر حال بچه ها زیرکانه سیاستهای مختلفی به کار می برند تا از زیر بار مسئولیت شانه خالی کنند که یک معلم هوشیار باید مراقب این موقعیت ها باشد و بداند چه می کند.

۸-تشویق دانش آموزان منضبط و پرهیز از تنبیه و توهین و تحقیر دانش آموزان بی قید و گذشت و بخشش در مورد اشتباهات آنها به طوری که لوس نشوند (کل کلاس را برای بد رفتاری یک یا چند نفر تنبیه نکنیم)

هیچ موجودی به اندازه انسان ظریف نیست این موجود لطیف راه های نفوذ پذیری دارد اگر از راهش وارد شدیم به تسخیر در آمده ، عالیترین تجلیات فکری و هنری و ذوقی و معنوی را از خود بروز خواهد داد، حماسه ها خواهد آفرید . شاید عالیترین ابتکارات انسانی مرهون تشویق و ترغیب ها بوده است.

فقط برای مشاهده

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

اگر همه از بیراهه وارد شویم مقاومت کرده تسلیم نخواهد شد ، همه استعدادهایش به هرز خواهد رفت . بنابراین بر عهده ماست که چگونه رفتاری انتخاب کنیم تا همه نیروها و استعدادهای درونی دانش آموزان بسیج گردد و برخی از معلمان و مربیان بر اثر خامی و بی تجربگی راه خشن و تندی را انتخاب کرده و به جای شکوفایی ، همه نیروهای درونی را به باد می دهند.(مجید رشید پور ـ۱۳۸۱ ،ص ۱۲۴)

۹- تغییر چیدمان صندلی های کلاس و استفاده از کارهای گروهی همچنین برگزاری برخی از جلسات در حیاط مدرسه می تواند دلزدگی از کلاس را کاهش داده و نظم کلاس را افزایش دهد.

همچنین با بهره گیری از وسایل کمک آموزشی امکان تدریس علمی برای هر درس فراهم می شود و دانش آموزان می توانند نو آوری های خود را در مدرسه و جامعه به منصه‌ی ظهور برسانند.(لاله جانمردی - نقش آزمایشگاه مدارس در رشد خلاقیت دانش آموزان - بهمن ۱۳۸۸- ص ۳۶)

۱۰-دانش آموزانی که اثر مخرب بر دیگران دارند و یا بیش فعال هستند جابه جا کنم و به نوعی ترتیب نشستن دانش آموزان توجه داشته باشم. بیش فعالی وجود الگوی پادار فقدان توجه و یا بیش فعالی تکانشگری است که در مقایسه با افرادی که در همان سطح از رشد قرار دارند شدید تر است (Googel,http://www.afarineshdaily.ir)در صورت مشاهده‌ی دانش آموزان بیش فعال در کلاس و به منظور کاهش اثر مخرب آنان بر روی دانش آموزانی که بیشتر تحت تاثیر قرار می گیرند بایستی جابه جا

این فایل برای مشاهده است برای خرید فایل قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت مراجعه کنید .

شوند همچنین به نوع ترتیب نشستن دانش آموزان از نظر نوع وضعیت جسمی توجه شود تا این نابرابری ها موجب ایجاد اختلال نظم کلاس نشود.

۱۱-قبل از شروع درس در فضای مدرسه دانش آموزان چند دور به دلخواه در حیاط مدرسه بدوند تا علاوه بر افزایش توان جسمی با ورزش باعث رفع کسالت وتخلیه هیجانات آنها شود.

با توجه به پیشنهادات و انتقادات دانش آموزان ، اولیا و همکاران و با مراجعه به مطالبات مربوط به موضوع بهترین راه های چاره کار را شناسایی کرده و در کلاس اجرا شد.

منابع

- شفیع آبادی، عبداله.(۱۳۷۴).راهنمایی ومشاوره کودک. تهران: انتشارات سمت.
- قاسمی پویا، اقبال. (۱۳۸۱). راهنمای عملی پژوهش در عمل. تهران: چاپ افست.
- کریمی، یوسف.(۱۳۷۹). روانشناسی اجتماعی . تهران: نشر ارسباران.
- میر کمالی.سید محمد.(۱۳۷۹). روابط انسانی در آموزشگاه. تهران: پسطرون.
- میلانی فر، بهروز.(۱۳۷۰). روانشناسی کودکان ونوجوانان استثنایی. تهران: قوس.

فقط برای مشاهده